

Йероглиф

Йероглифът се появи неочаквано, сякаш бе паднал от небето или бе изникнал от земята, най-активните веднага се струпаха около него, за да видят като каква ли ще е тая загадка, но спазваха известно почтително разстояние. Някои предполагаха, че е летателен апарат, дошъл от другите светове, но това предположение бе отхвърлено много скоро, защото никъде не се виждаше нито мотор, нито антена, или пък подобие на врата. Един се претраши и отиде, та почука на йероглифа, но той не издаде никакъв звук, а и никой не се обади на почукването. Не беше и звяр, щото ни дишаше, ни имаше сърцебиене.

Ама че странна работа! — казаха най-активните и се запретнаха да разберат какво всъщност представлява това чудо. Те го пилиха с пили, опитаха да го режат с бичкия, на два пъти го взривяваха с каменарски барут, запалиха огън в основата му, но йероглифът нито се пилеше, нито можеше да се реже с бичкия, не гореше и не се взривяваше. На едного му хрумна да се покачи на върха и да го изследва педя по педя и макар че другите го предупреждаваха да не се качва, щото може да се подхлъзне и да се пребие, той не ги чу, а се качи на върха, подхлъзна се отгоре и се преби. Чак тогава нашите се сетиха, че йероглифът не е нито летателен апарат, нито звяр, нито предмет за взривяване, а е йероглиф, който трябва да бъде разчетен.

И седнахме ние, най-активните, да разчитаме йероглифа — това беше през лятото — устата ни пресъхна да го разчитаме, а и мнозина слънчасаха от горещините, но ние не се отказвахме, защото знаехме, че много тайни са скрити в него. Подир лятото дойде есента, заваляха кротките дъждове, ние стояхме мокри до кости под кротките дъждове и все разчитаме йероглифа. После пък заваля сняг, стана студено, появиха се страшни виелици, но никой не мръдна от мястото си. Цяла зима разчитаме йероглифа, ушите ни измръзнаха сред фъртуните, но не отстъпихме и тъй дочакахме пролетта.

Едва през пролетта някои се сетиха, че йероглифът е обърнат наопаки и сме загубили сума време да го четем наопаки. Ама че сме глупаци! — казахме ние и се заловихме тогава да го обърнем, та да го изправим на крака и да можем да го разчетем правилно. Много работа падна, докато поставим йероглифа на

крака, но учудването ни беше безкрайно, когато видяхме, че макар и изправен на крака, той пак си оставаше йероглиф.

Трудно е да си представите в какво глупаво положение изпаднахме тогава всички ние, дето цяла година батисахме да разчетем един йероглиф. Той до такава степен се бе врязал в съзнанието ни, че каквото и да погледнехме, почна да ни се струва, че е йероглиф. Един от нашите дори стигна до крайност и почна да твърди навсякъде, че вместо с жена си нощем спи с йероглиф. Друг един разправяше, че вместо крави впрягал два йероглифа и с тях орял нивата си, а негов съсед затвори в кочината си йероглиф и почна да го угоява за Коледа. И имаше хора, дето преди се оплакваха, че печките им не горят хубаво, че комините им не са добре направени, затуй на мястото на комините туриха йероглифи и печките почнаха да горят като луди. А на едного хрумна вместо дърва да тури йероглиф в печката си и твърдеше, че през цялата зима топлил къщата само с тоя йероглиф. Нашите хора постепенно взеха да се женят за йероглифи, да раждат йероглифи. Щом наближеше коситба, отиваха в ливадите да косят йероглифи и на реката вместо мост туриха йероглиф, за да може да се минава по него.

Тъй, прониквайки в тайните на йероглифа, ние превърнахме всичко около нас в йероглифи и видяхме една сутрин как вместо слънцето от изток се показва един светъл йероглиф и започна да пъпли бавно по небето. Ахай! — извикахме ние и тръгнахме към изгрева, но тогава ни срещна председателят Мао и ни каза, че не бива да четем повече йероглифа, защото човек колкото повече чете, толкова повече оглупява. Ние се огледахме и нямате представа колко голямо беше учудването ни, когато всеки, вместо да види хунвейбин до себе си, видя по един йероглиф. Върнахме се и въодушевени от идеята на Мао, изкопахме една огромна яма, бутнахме йероглифа в нея, затрупахме го и турихме отгоре следния предупредителен надпис към поколенията: „Човек колкото повече чете един йероглиф, толкова повече оглупява и става на йероглиф.“

Дай боже, дано бъдещите поколения не бъдат любопитни като нас, та да седнат да разчитат йероглифа!

Йордан Радичков. *Коженият пъпеш*.
Пловдив: Изд. „Христо Г. Данов“, 1969, с. 46–48.